

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 94/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. D., zastúpenej advokátom JUDr. Alojzom Baránikom, Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 NcC 51/2013 z 10. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2013 doručená a podaním z 2. októbra 2013 doplnená sťažnosť J. D. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 NcC 51/2013 z 10. júla 2013.

2. Sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodnila tým, že je „... účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde... pod sp. zn. 52 C 76/2006 v procesnom postavení navrhovateľky. Predmetom konania je určenie neplatnosti výpovede a uplatnenie nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru, t. j. predmet konania s osobitným významom pre sťažovateľku...

Predmetné konanie sa začalo podaním návrhu na okresný súd dňa 22. 3. 2006...

Vzhľadom na to, že kvôli opakovanému nezákonnému postupu súdu nebolo o veci sťažovateľky rozhodnuté ani po šiestich rokoch od podania jej návrhu, podala táto medzitým dňa 18. 4. 2012 na Ústavný súd... sťažnosť na prietahy v konaní... ústavný súd v náleze č. k. I. ÚS 150/2012-44 konštatoval, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 52 C 76/2006 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a z tohto dôvodu priznal sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie...

V dôsledku presvedčenia sťažovateľky, že prietahy v jej súdnom konaní boli zapríčinené sudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou, podala sťažovateľka Kancelárii verejného ochrancu práv podnet na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania voči zákonnej sudkyňi...

Sťažovateľka po tom, ako sa dozvedela o krokoch podniknutých verejnou ochrankyňou práv, podala v ten istý deň (t. j. dňa 21. 6. 2013) na okresný súd námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi...

Krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 NcC 51/2013 uznesením napriek uvedeným skutočnostiam rozhodol, že námietka zaujatosti nie je dôvodná...“.

3. Sťažovateľka je toho právneho názoru, že uznesením krajského súdu sp. zn. 6 NcC 51/2013 bolo porušené jej právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci samej vydal nález, v ktorom vysloví porušenie v bode 1 označených práv, zruší napadnuté rozhodnutie krajského súdu a prizná trovy právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť

preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. Zo sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľka namieta porušenie v sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu, ktorým nevyhovelo podnetu sťažovateľky a nevylúčil sudkyňu okresného súdu z prejedania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 52 C 76/2006. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd vôbec nezohľadnil jej námietky a svoje rozhodnutie založil iba na zjavne nepravdivom tvrdení dotknutej sudkyne.

9. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

10. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie ňou označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej

veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím sp. zn. 6 NcC 51/2013 z 10. júla 2013 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru.

11. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým rozhodol, že sudkyňa okresného súdu JUDr. Alena Roštárová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci na okresnom súde vedenej pod sp. zn. 52 C/76/2006, vydal v rámci jeho pôsobnosti a uvedené rozhodnutie aj primerane odôvodnil. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia okrem iného uviedol: „... podľa názoru krajského súdu samotná skutočnosť, že žalobkyňa podala voči zákonnej sudkyňi podnet na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania, nemôže zakladať dôvodnosť vylúčenia sudkyne z prejednávania a rozhodovania vo veci bez jednoznačného preukázania podmienok stanovených v § 14 ods. 1 O. s. p. Samotné podanie podnetu voči zákonnej sudkyňi na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania účastníkom konania totiž nezakladá medzi sudkyňou a účastníkom konania vzťah v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p., nejde o osobný vzťah medzi sudcom a účastníkom konania.

Krajský súd má za to, že v prejednávanej veci neboli preukázané skutočnosti, ktoré by spochybňovali pravdivosť vyjadrenia zákonnej sudkyne, že sa necíti byť zaujatá v prejednávanej veci a preukazovali jej pomer účastníkom konania či ich právnym zástupcom resp. pomer k veci v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. Preto podľa krajského súdu nebola preukázaná existencia takýchto objektívnych skutočností, ktoré by umožňovali prijať záver, že napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť sudkyňa Okresného súdu Bratislava II JUDr. Alena Roštárová rozhodovať nezávisle a nestranne.

K ďalším dôvodom uvádzaným žalobkyňou vo vznesenej námietke zaujatosti krajský súd uvádza, že meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôžu byť pocity účastníka, ktoré sú spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Rovnako prierahy v konaní, procesný postup sudcu v konaní resp. jeho predošlé rozhodovanie vo veci nemôže byť v zmysle § 14 ods. 3 O. s. p. dôvodom na vylúčenie sudcu, nakoľko ide o okolnosti

spočívajúce v postupe súdu v konaní o prejednávanej veci. Krajský súd v tejto súvislosti dodáva, že na odstránenie prípadnej procesnej nesprávnosti, ktorej by sa sudca v konaní dopustil a na dosiahnutie nápravy rozhodnutí súdov slúži systém opravných prostriedkov, nie však námietka zaujatosti, ktorej účel je úplne odlišný.“

12. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Aj podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sťažovateľka podala podnet ombudsmanovi na podanie disciplinárneho návrhu proti sudkyňi, že ústavným súdom boli konštatované prietahy v konaní, resp. že namietaná sudkyňa mala iný právny názor na vec ako krajský súd, nemôže byť sama osebe dôvodom na vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodnúť v súlade s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. Ústavný súd poznamenáva, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 NcC 51/2013 z 10. júla 2013 je zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle. Konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inšinciou v systéme všeobecného súdnictva.

14. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014